SPIS TREŚCI

WSTĘP 11

ROZDZIAŁ I
OKRES DZIAŁAŃ FILANTROPIJNYCH I DOBROCZYNNYCH 23
1. Filantropia i dobroczynność na ziemiach polskich 24
2. Średniowieczne szpitale – sposób funkcjonowania i zakres opieki . . . 28
3. Specjalizacja form opieki dla poszczególnych grup pensjonariuszy . 38

ROZDZIAŁ II
CODZIENNE ŻYCIE PENSJONARIUSZY W SZPITALACH-PRZYTUŁKACH 47
1. Liczebność pensjonariuszy 47
2. Zasady przyjęć do szpitali-przytułków 57
3. Prawa i obowiązki pensjonariuszy 64
4. Warunki lokalowe i potrzeby dnia codziennego 71

ROZDZIAŁ III
PIERWSZE FORMY OPIEKI INSTYTUCJONALNEJ 79
1. Instytucje opieki nad dzieckiem 80
   a) Sierocińce 81
   b) Ochronki 84
   c) Gniazda sieroce 91
   d) Domy dla młodzieży zaniedbanej moralnie 93
2. Kształtowanie się opieki nad osobami chorymi i niepełnosprawnymi 94
   a) Zakłady dla ociemniałych, głuchoniemych i upośledzonych umysłowo 95
   b) Zakład dla obłąkanych 95
3. Opieka nad starcami 97

ROZDZIAŁ IV
INGERENCJA PAŃSTWA I PIERWSZE PRÓBY REGULACJI DZIAŁAŃ OPIEKUŃCZYCH 101

1. Organizowanie opieki pod zaborami 103
2. Opieka zamknięta – funkcjonowanie pierwszych zakładów 107
3. Opieka otwarta 116

ROZDZIAŁ V
OPIEKA SPOŁECZNA – NOWY ETAP W DZIEJACH POMOCY SPOŁECZNEJ .. 117

1. Pierwsza ustawa o opiece społecznej w niepodległej Polsce 118
2. Akty prawne regulujące funkcjonowanie opieki zakładowej 130
3. Zakłady opieki zamkniętej 136
   a) Zakłady opieki nad dzieckiem 136
   b) Zakłady dla umysłowo i psychicznie chorych 145
   c) Zakłady dla dorosłych 148
4. Opieka społeczna w czasie II wojny światowej 153

ROZDZIAŁ VI
WPŁYW IDEOLOGII SOCJALISTYCZNEJ NA FUNKCJONOWANIE OPIEKI SPOŁECZNEJ 165

1. Istota opieki socjalistycznej 166
2. Od zakładów do domów opieki (pomocy) społecznej 187
3. Zakłady i domy opieki społecznej jako przykład instytucji totalnej .. 214

ROZDZIAŁ VII
DOMY OPIEKI SPOŁECZNEJ JAKO INSTYTUCJE TOTALNE W PRL-U 241

1. Liczebność mieszkańców w domach opieki społecznej 244
2. Niski standard świadczonych usług 260
3. Personel i problemy kadrowe 270

ROZDZIAŁ VIII
OD INSTYTUCJI OPIEKI KU POMOCY SPOŁECZNEJ 287

1. Łamanie opieki totalnej wskutek idei normalizacji 288
2. Demedyzacja instytucji, czyli od działań medycznych do pomocowych 306
3. Rozwój geriatrii i gerontologii społecznej 317
4. Krytyka systemu opieki i działania w kierunku ustawy o pomocy społecznej 334

ROZDZIAŁ IX
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ OD CZASU TRANSFORMACJI USTROJOWEJ KRAJU 343

1. Ustawa o pomocy społecznej – zmiana przełomowa 344
2. Domy pomocy społecznej w warunkach nowej ustawy 354
3. Typy domów pomocy społecznej i standaryzacja usług 377

ROZDZIAŁ X
MIESZKAŃCY I PERSONEL DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ 405

1. Przyczyny zamieszkiwania w domach pomocy społecznej 406
2. Problemy mieszkańców domów pomocy społecznej 431
3. Personel domów pomocy społecznej i relacje z mieszkańcami 460

WNIOSKI I REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ 477

SPIS TABEL 483

BIBLIOGRAFIA 485